

Chùa Bút Tháp - Hà Bắc

Hà Bắc nằm ở phía đông bắc Hà Nội, vốn là một vùng đất cổ, xứ sở của chùa chiền, hội hè, của dòng tranh dân gian Đông Hồ quen thuộc và của những làn điệu dân ca quan họ trữ tình sâu lắng.

Về thăm miền đất này, bạn sẽ tới những làng quê cổ kính, trù phú nằm quần tụ bên lũy tre xanh mát với những con đường nho nhỏ lát gạch nghiêng. Có cây đa, có giếng nước, mái đình và những ngôi chùa cách đây vài thế kỷ.

Mỗi làng ở Hà Bắc đều có một ngôi chùa, trong đó có những ngôi chùa đã được nhiều khách du lịch trong và ngoài nước đều biết đến: chùa Dâu,

chùa Dạm, chùa Đức La, chùa Phật Tích, chùa Bút Tháp... Mỗi chùa mang một cảnh sắc, một kiểu kiến trúc riêng. Đến thăm những ngôi chùa này, bạn sẽ cảm thấy lòng mình thanh thản và muốn hưởng tới điều thiện.

Chùa Bút Tháp

Chùa Bút Tháp (xã Đình Tổ, huyện Thuận Thành) được xây vào thế kỷ 17 (1646) là một công trình kiến trúc nghệ thuật bằng đá duy nhất còn lại ở Việt Nam. Chùa gồm mười toà nhà trên một trục dài hơn một trăm thước. Nét độc đáo, cổ kính của Chùa chính là sự kết hợp tài tình giữa cấu trúc gạch, gỗ với những cột đá, cầu đá uốn lượn và những hàng lan can đá có chạm khắc tinh xảo.

Trong chùa nổi bật nhất là tượng Phật bà Quan Âm nghìn mắt nghìn tay bằng gỗ. Tượng tạc năm 1656, cao 3.7 thước, rộng 2.1 thước, dày 1.15 mét. Qua những đường nét trở chạm tinh xảo, tượng vừa thể hiện sự kỳ diệu của đạo Phật, vừa gần gũi với vẻ đẹp thuần khiết của người phụ nữ Việt Nam.

Bên phải chùa còn có tháp Bao Nghiêm được dựng bằng đá xanh cao 13.05 thước.

Làng tranh Đông Hồ

Làng Đông Hồ còn có tên là làng Mái có nghề làm tranh nổi tiếng đã đi vào ca dao xưa:

... *Làng Mái có lịch có lề
Có ao tắm mát có nghề làm tranh.*

Nghề làm tranh Đông Hồ có trên 500 năm, theo kiểu “cha truyền con nối”. Gia sản của cha ông truyền lại cho con cháu cũng là xếp ván in tranh. Tranh truyền thống của làng Hồ thường in trên giấy dó với ba màu nền lấy từ nguyên sắc thiên nhiên: trắng điệp, vàng hoa hòe, đỏ lá vang cùng với màu đen từ than của rơm nếp, lá tre, màu lam của lá chàm, màu xanh từ gỉ đồng... hòa với keo dính là hồ nếp, đập trên bản ván gỗ mực hay gỗ thị.

Hiện nay người dân làng Hồ từ già đến trẻ vẽ tranh quanh năm. Chúng tôi tới thăm gia đình nghệ nhân làng tranh Trần Nhật Tấn. Quanh nhà bác, đầy xếp ván in tranh và những tập tranh đang vẽ dang dở. Gia đình bác có 12 người vừa con, vừa cháu làm tranh, kể cả đứa cháu nội mới lên năm, sáu tuổi. Bác cho chúng tôi xem những tập tranh dân gian giản dị đậm đà màu sắc dân tộc: bức tranh em bé bụ bẫm ôm gà, gà đàn, lợn, đánh ghen, hứng dừa, đấu vật... và cả những bức tranh thể hiện theo đề tài sinh hoạt hằng ngày : giúp người tàn tật, em bé phụ giúp cha mẹ ...

Tranh làng Hồ ngày nay không chỉ có mặt trong các gia đình nông thôn Việt Nam. Nhiều khách du lịch nước ngoài, Việt kiều đã về tận làng Hồ mua tranh để làm kỷ niệm về đất nước quê hương Việt Nam.

Như vậy, trong tương lai, Hà Bắc có cơ may trở thành một trung tâm du lịch của Việt Nam.